

Nr 160

Av herr **Jacobson, Gösta**, och herr **Gorthon**, *ang. en mera restriktiv tillståndsgivning för vissa lotterier.*

(Lika lydande med motion nr 249 i Andra kammaren)

Enligt 3 § b) lotteriförordningen den 19 maj 1939 må polismyndighet ge tillstånd till lotteri under förutsättning bl. a. att lotteriet anordnas till förmån för välgörande, kulturellt eller allmännyttigt ändamål eller till svenska konstidkares understöd och uppmuntran, att lotteriet bedrivs allenast inom polismyndighetens förvaltningsområde samt att insatserna icke uppgår till högre sammanlagt belopp än 5 000 kr. Länsstyrelsen må enligt 3 § e) i samma förordning lämna motsvarande tillstånd för bedrivande av lotteri inom länet under förutsättning att insatserna, stämpelavgift däri ej inbegripen, icke uppgår till högre sammanlagt belopp än 50 000 kr. Från den 1 januari 1961 får lotteri under nämnda förutsättningar anordnas till förmån för partipolitisk verksamhet.

Mot de allmänna principer som gäller tillståndsgivningen för ifrågakvarande varulotterier är enligt vår mening ej något att erinra. Ur samhällssynpunkt kan kritik ej riktas mot att sammanslutningar med välgörande, kulturellt och allmännyttigt syfte i skäligen omfattning får tillstånd att anordna lotterier för erhållande av medel för sin verksamhet. Normalt skadas ingen nämnvärt därav.

Det har emellertid visat sig vid tillämpningen att olika myndigheter följer skilda linjer vid beviljandet av tillstånd för ändamålet. Medan å vissa håll en relativt restriktiv tillståndsgivning tillämpas, beviljas å andra håll tillstånd till varulotterier mycket rikligt. Tillståndsgivningen har sålunda på sina håll lokalt fått en vida större omfattning än som torde ha varit statsmakternas avsikt. I sistnämnda fallet förfäktar vederbörande polismyndigheter närmast den ståndpunkten att enligt förordningen varje ideell sammanslutning med någorlunda vettigt ändamål är berättigad att erhålla lotteritillstånd, i den mån invändningar däremot ej kan göras ur ordnings- och trafiksynpunkt; den enda påtagliga restriktion som synes tillämpas är att man endast tillåter lotteriförsäljning å ett begränsat antal platser i orten och att i regel endast ett tillstånd gives för en och samma dag och plats. Det har dock förekommit, att flera tillstånd givits på samma plats och dag, varvid lottförsäljarna fått konkurrera om köparnas gunst. Kretsen av tillståndsberättigade ändamål har också efter hand alltmera utvidgats.

Det uppgives att särskilda affärsmän specialiserat sig på försäljning till lotterier och åtager sig alla praktiska arrangemang i samband med lotteriets anordnande, även uppsättandet och insändandet av ansökan om tillstånd; de lär också ackvirera bland ideella föreningar för att få dessa att ställa sig bakom lotteri

mot rätt för de senare till nettovinsten. Vinsterna utgöres mestadels av vacuumförpackat kaffe eller konserver, men även andra livsmedel, leksaker o. d. utlottas.

Den omfattning i vilken verksamheten å vissa orter bedrivs har vållat ej ringa avbräck för den bofasta detaljhandeln inom livsmedelsbranschen, vars omsättning påverkats därav. Speciellt har detta gällt handlare med butiker i nära grannskap till lottförsäljningsplatserna. Dessa handlare, vilka under långa perioder praktiskt taget varje söckendag har lottförsäljning tätt inpå knutarna, har med skäl frågat sig, varför just de genom minskade omsättningssiffror och minskad förtjänst i högre grad än övriga medborgare skall tvingas lämna sin tribut till de ändamål för vilka tillstånden till lotterierna är avsedda.

Hänsynen till den lokala detaljhandeln utgör enligt vår mening anledning till en restriktivare tillståndsgivning än den som på sina håll f. n. förekommer. Större enhetlighet i tillståndsgivningen synes också önskvärd.

I anledning härav anhåller vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte till ledning för tillståndsmyndigheterna utfärda ändrade tillämpningsbestämmelser till lotteriförordningen med anvisning om en restriktivare tillståndsgivning än den som f. n. på sina håll förekommer.

Stockholm den 24 januari 1961

Gösta Jacobsson

Stig Gorthon
